

Jan 21,15-17. Bohoslužby u Salvátora 17.5.2020

Když pojedli, zeptal se Ježíš Šimona Petra: „Šimone, synu Janův, miluješ mne víc než ti zde?“ Odpověděl mu: „Ano, Pane, ty víš, že tě mám rád.“ Řekl mu: „Pas mé beránky!“ Zeptal se ho podruhé: „Šimone, synu Janův, miluješ mne?“ Odpověděl: „Ano, Pane, ty víš, že tě mám rád.“ Řekl mu: „Bud' pastýřem mých ovcí!“ Zeptal se ho potřetí: „Šimone, synu Janův, máš mne rád?“ Petr se zarmoutil nad tím, že se ho potřetí zeptal, má-li ho rád. Odpověděl mu: „Pane, ty víš všechno, ty víš také, že tě mám rád.“ Ježíš mu řekl: „Pas mé ovce!“

„Moc předivná nás tiše obestírá, a proto čekám příští uklidněn,“ – slova tohoto vyznání D. Bonhoeffera, popraveného před 75 lety na sklonku II. světové války jsme leckdy nově objevovali i během času epidemie. Té epidemie, která nás izolovala jedny od druhých – a oddělila i od tohoto kostela, bohoslužeb a společenství. I když se navykýl chod našich shromáždění zastavil, přece nepřestalo platit, že moc předivná, moc Božího spolulidství, věrnosti, milosrdenství a naděje, nás přece obestírá. Inspirovala k tomu hledat kontakty, neztrácet důvěru ani humor, pomáhala prohlubovat vědomí pospolitosti, pamatovat na ohrožené – a v neposlední řadě organizovat pomoc a sloužit široké veřejnosti, vydané tak trochu těm nenadálým koronáčovým poměrům na pospas. A především, ta divná dobrá moc nás provázela celým obdobím v příběhu Ježíšově, příběhu toho, který to Boží předivné spolulidství ztělesňuje: ve své křehkosti a poddanosti úzkostem a smrti i ve svém vítězství z 3. dne. Tak učedníkům dosvědčil – moc předivná, moc Božího vítězství na lidskou nevírou i nenávistí, nad silami strachu i smrti, tato moc vás obestírá. A když posloucháte můj příběh, i „na dálku“ jste zváni tuto moc potkávat. Tiše, skrytě, ale dokáže zasvítit jak světlo, a nebo zahřát jako oheň s pečeným chlebem a rybou.

Dnes jsme tu po dvou měsících zas pohromadě spolu s učedníky na břehu genezaretského jezera. Učedníci mají za sebou chvíle, kdy na vlastní kůži prožívali: „Mé staré srdce prudce buší a těžce nese zlobu těchto chvil.“ Sami v těch chvílích nedokázali ani prosit: „Ach Pane podej vyplašené duši svou spásu, již jsi pro ni připravil.“ (Stačí připomenout oheň, u níž Petr zapřel svého Pána.) **A přece spásu potkali** – navzdor tomu, že se do jednoho rozutekli kvůli hrozbě pronásledování. Potkali ji i navzdor včerejšímu kolapsu svého apoštolského snažení, kdy neulovili jedinou rybičku, natožpak dušičku. Potkali, že nejsou ani otroky svých selhání, ani svých neúspěchů. A že nejsou předurčení ani svým odloučením, bezmocností, jak je v této době více či méně citelně prožíváme díky epidemii zase my.

A když jsme spolu s nimi potkali, že je i nás obestírá předivná moc spásy, zazní Petrovi, který to vše ztělesňuje za ostatní, **otázka Vzkříšeného Pána: Miluješ mne víc, než tito?** Jsi, prožitého dobře pamětliv, odhodlán **svůj život celý** dáti k službám mým? I když budu mít pro tebe nejen světlo ohně, jež teple prozařuje zmrzlou noc neúspěchů, ale také kalich strastí? Neuhneš před ním? Miluješ mne? Z celého srdce svého...?

Ta **otázka** je položená Petrovi, ale právě dnes, při

bohoslužbách po skončení korontény, **je dobré se jí vystavit spolu s ním.** Milovat Ježíše není sentimentální cit či nějaký křesťanský kýč. To je postoj víry, na nejvyšší možnou míru zaujaté věci Kristovou.

O to jde v té otázce: o zaujatost, v níž zápasíme o odpověď na otázku, jak je nám dnes Kristus cestou, pravdou, životem? Do jakých slov a postojů a činů mám dnes vtělit lásku Kristovu, příběh jeho vysvobození? Jak to sdílet s druhými, aby i k nim dolehlo, že to není sentiment či kýč, ale posilující a obživující zdroj žití? Jak to sdílet ve společenství bratří a sester, ale také, jak to třeba osvědčit tváří tvář těm, kdo zmrzli a prokřehli hledají své nové šance?

Ježíš se takhle ptá Petra třikrát, ale ta otázka slyšitelně a zřejmě trčí z onoho příběhu do každého našeho shromáždění v den Vzkříšeného Pána. A na tělo si ji máme pustit hlavně kvůli sobě. Aby za něco stála naše víra. Naše vděčnost za tu moc, jež nás obestírá.

A i když Petr neodpovídá na úrovni, kterou si otázka jeho Mistra zasluží, slyší přece Ježíšovo pověření: *Pas mé beránky. Staň se pastýřem mých ovcí.*

Je to výzva lákavá i nebezpečná. Pastýř jde v čele stáda. Vybírá cestu Určuje stádu směr, ví, či má tušit kudy vede cesta do zaslíbené země jako Mojžíš. Kde jsou pastviny zelené a vody tiché. Ale pastýř jde v čele i proto, aby jako první schytl rány a nastavil kůži, když odněkud vyskočí ohrožení. A často může být v té chvíli bezbranný, třeba jako David před Goliášem. A přesto je tu v takové chvíli od toho, aby nasadil svou vlastní kůži. Jak to uměll ve svých lepších momentech právě David. A jak to ztělesnil Dobrý pastýř, který položil svůj život za ovce.

„Svůj život celý dáme k službám tvým“ znamená tedy sdílet Kristovo pastýřství, být tu s druhými a pro druhé. Tak, abych o ně pečoval, chránil je, hledal ztracené, podpíral zesláblé, bránil před nepřítelství, osočováním, záhubou, před tím, aby s beznadějí a vyčerpáním skončily v údolí stínu smrti. *Běda pastýřům, kteří pasou sami sebe. Pojídáte tuk, oblékáte se vlnou, porážíte vykrmené, ale ovce nepasete. Neduživé jste neposílili, nemocné jste neléčili, polámanou jste neovázali, zaběhlou jste nepřivedli nazpět, po ztracené jste nepátrali, panovali jste nad nimi násilně a surově,* vyřizuje pastýřům Izraele prorok. (Ez 34)

I Petr, jako vyvolený pastýř, může být poměřován takovouto prorockou kritikou. Čím víc zbytní role pastýřů, čím víc si myslí, že oni jsou ti chytří, kdežto svěšené ovce jen tupé nemyslicí stádo, čím méně milují Krista a čím víc svou pastýřskou funkci – tím míň moci předivné nás obestírá.

Obraz pastýře a stáda sebou ovšem nese i další úskalí, totiž že ovce samy veškerou odpovědnost za svou víru přehodí na pastýře: Ty nás vod', pokud možno po stezkách na pastviny co nejzelenější, ty nás ochraň před vlkem, a vlastně, ty za nás správně věř... Ze společenství učedníků se pak mohou snadno stát nesvéprávní jedinci, stádo bučící na podporu toho svého pastýře jak fanoušci takových těch politiků, co slíbí, že napraví vše mávnutím kouzelného proutku... Takovému pokleslému, po právu odpuzujícímu, výkladu obrazu pastýře a stáda se ovšem brání už evangelista Jan. Tím, že pastýřské pověření je Petrovi svěřeno v rámci

rozhovoru, který začíná onou otázkou po osobní oddanosti jednoho každého z nás: Miluješ mne? A nám může být jasné, ten, kdo žije z moci předivné, jež nás díky Kristově příběhu obestírá, ten pak bohatství tohoto pastýřství sdílí, právě skrze pastýřskou starost o druhé.

Nejsme tedy odsouzeni jen do role pobekávajících ovcí, dožadujících se ochrany, popř. co nejšťavnatější pastvy. I každému z nás je svěřen úkol pastýřsky se podělit s potřebným bližním, zastat se ovcí zaháněných do kouta či neprávem vyháněných ze stáda, sklánět se ke ztraceným a bitým, a je na nás, abychom pravou chvíli a pravý čas k této pastýřské službě sami rozpoznali.

Korona-krize odhalila ledví nejen vládní garnitury a jejich často potěmkinovských schopností, ale též ledví církevních společenství. A u toho salvátorského se ukázalo, že vnímavost k situaci druhých, k ohrožení samotou, izolací, existenční nejistotou, patří (kupodivu?) k rysům tohoto sboru. Z mnoha rozhovorů, starostí o druhé – z dotazů na situaci konkrétních lidí i z nápadů, jak jim být nablízku – a v neposlední řadě z organizované pomoci byl cítit pastýřský zájem o druhé. S vděčností všem, kdo se jakkoli angažovali, se to právě dnes hodí povědět: rozhodně nejsme stádem tupých ovcí. Možná někdy poněkud svérázných či neskladných beranů, nicméně, pastýřský zájem o druhé k neoddelitelným rysům tohoto společenství zcela jistě patří.

Nejde samozřejmě o to, se začít navzájem kádrovat či známkovat. Když společně potkáváme a vyznáváme „*Moc předivná nás tiše obestírá*“, můžeme na tom být klidně jako Petr na břehu toho galilejského jezera. V učednických a pastýřských nedbalkách. Církev netvoří a sotva kdy budou tvořit zasloužilí borci, věrní mučedníci, zocelení zápasníci o Boží Království. Spíš nás bude vždy znova pronásledovat polovičatost, a nebo vědomí, že na onu otázku "miluješ mne?" sotva můžem vychrlit samozřejmou odpověď xského jedničkáře.

Ale „*svůj život celý dáme k službám tvým*“ nemusí znít jako pokrytecky pobožná fráze. Vždyť právě tváří v tvář tomu, který nás přijímá i s našimi křehkostmi a prohrami, si můžeme vždy znova uvědomit – když nás cele přijímá on, proč mu k službě nesvěřit celý svůj život?

Amen.

J 21,15-17

Píseň 667,1+5

In: Ps 84,2-3.11-12a.13

Píseň 84

Modlitba

Náš Bože, zveš nás, malé i velké, ve víře zkušené i s vírou neobeznámené – předstupovat před tvou tvář s vděčností i vždy novým očekáváním. Lidské temnoty prozářilo velikonoční vítězství Kristovo, a to tě připomíná jako Boha, který není vzdálený lidským úzkostem a strachům, prohrám a bezradnostem ani selháním a slabosti. Tohle vše si každý za sebe i společně neseme sebou, protože teď je důležitější moc tvé blízkosti.

Děkujeme, že tato jistota zůstává čerstvá, i když my zmátořili. Děkujeme, že ty sám posiluješ a staviš na nohy. A děkujeme za tuto neděli .xvnímáme ji dnes jako tvou příležitost: Tvé evangelium nás svolalo, prosíme o tvé oslovení – jako ti, kdo jsou zvaní mnoho přijímat, a mohou pak také mnoho dávat. Amen.

1.čtení: J 21,3-14

Píseň 660

Kázání

Píseň Moc předivná 697,1-8

Ohlášky

Přímluvy, Kyrie

Ve jménu Kristovy pastýřské blízkosti prosíme dnes za všechny ohrožené. Za ty již se kvůli epidemii zhroutily žtní jistoty, potkali neznámou odvrácenou tvář života, ztratili někoho blízkého, prožívají bezmoc nemoci. *Pane smiluj se – Kyrie eleison!*

Prosíme za církve a její představitele. Proměňuj přístup těch pastýřů, kteří pasou sami sebe, dávej srdce vnímavé pro ovce ztracené, odkopávané ze stáda „pravověrnými“, silnými a pyšnými. *Pane smiluj se – Kyrie eleison!*

Prosíme za ty, kdo odmítají být vnímaví k úzkostem a strádání druhých. Za ty, kdo si hledí jen vlastního štěstí. Vyváděj z bludného kruhu sebespokojenosti a služby vlastním ambicím. Otevírej cestu následování Ježíše jako cestu smysluplnou pro celý život. *Pane smiluj se – Kyrie eleison!*

Prosíme za místa našeho světa, pustošená tvrdohlavostí mocných. Za národy Spojených států, Brazílie a mnohé jiné, jimž vládnou populističtí či diktátorští vládcové. Zastávej se těch, kdo brání pravdu a právo, vyváděj lidské pospolitosti ze stádní tuposti k odpovědné svobodě. Ať prožitek krize vede k změně, dokud je nám dán čas.

Pane smiluj se – Kyrie eleison!

Otče náš

Poslání Ef 5,6-10

Požehnání "janovské" (J 14,27)

Pokoj zanechávám vám, pokoj můj dávám vám; ne jako svět dává, já dávám vám. Nermuť se srdce vaše, ani nestrachuj.

Amen

Píseň 487